

Drtičky stavební suti z pohledu odpadů, ovzduší a posuzování vlivů na životní prostředí EIA

Na trhu najdeme nepřehledné množství drtičů a třídičů stavebních hmot. Lze si vybrat podle výkonu, velikosti vstupního otvoru, velikosti nadrcených frakcí, způsobu přepravy a dalších parametrů.

Drtič může být povolen jako stacionární, ale i jako mobilní zařízení, a to podle způsobu využití.

Z pohledu legislativy na úseku ochrany životního prostředí je však potřeba znát další údaje, projektovanou kapacitu, zda se bude upravovat stavební materiál, nebo odpad, zda bude drtička využívána jako součást recyklačního dvora, nebo jako samostatné zařízení, které se bude pronajímat, apod.

Pojďme si vysvětlit, kdy je jaký údaj potřebný, abychom předešli případným sankcím ze strany kontrolních orgánů.

■ Je potřeba řešit drtičku stavební suti z hlediska odpadů?

Není, tak proč o tom mluvíme? Jednoduchá odpověď. Bude-li záměrem drtit pouze sta-

vební materiály, nikoliv stavební odpady, resp. pokud budou drceny pouze odpady v recyklačním dvoře, v zařízení schváleném pro úpravu odpadů, nebo v místě jejich vzniku (na stavbách) přímo původcem, pak není důvod, aby drtička byla povolena krajským úřadem jako samostatné zařízení na úpravu odpadu.

Pokud ale nebude naplněno výše uvedené, pak se bude jednat o klasické zařízení k úpravě a využívání odpadů. Zahájení činnosti je závislé na rozhodnutí krajského úřadu, který uděluje souhlas k provozování tohoto zařízení a zároveň schvaluje jeho provozní řád. Drtič může být povolen jako stacionární, ale i jako mobilní zařízení, a to podle způsobu využití. V případě mobilního zařízení je nutné si uvědomit, že musí být povoleno příslušnými krajskými úřady v jednotlivých krajích, kde bude plánována úprava stavebního odpadu.

Vedení průběžné evidence při pohybu odpadů a podávání hlášení jsou nedílnou součástí provozu zařízení. Průběžná evidence se vede za každé samostatné zařízení a hlášení se tak podává za IČZ (identifikační číslo zařízení) daného zařízení, ať už drtičky jako stacionárního zařízení, nebo za IČZ recyklačního dvora, jehož součástí je i drtička. U mobilního zařízení se pak hlášení podává pod IČZ, které bylo přiděleno krajským úřadem podle sídla provozovatele. Kód ORP (obec s rozšířenou působností) se zvolí v případě, že drtička odpadu byla na stavbu zapůjčena, vč. obsluhy. Povinností vedení průběžné evidence pak logicky přechází na původce odpadu (nájemce

Zadávejte jednoduše příjem i recyklaci a vyřešte sklad, peníze i evidenci odpadů

- jeden software pro sklad i odpady
- pro mobilní i stacionární zařízení
- evidence skladových pohybů
- fakturace i EET pokladna
- podklady pro hlášení za odpady

Zjistěte více a spojte se s námi na www.inisoft.cz

vždy v souladu s legislativou ČR

uživatelská podpora

on-line aktualizace

inisoft

› drtičky), který k identifikaci místa vzniku odpadu uvádí kód ORP, jedná se o vznik odpadu z tzv. činnosti.

■ Jak je to s povinnostmi na úseku ochrany ovzduší?

Stejně tak jako u odpadů i zde se drticí linka může pohybovat ve dvou rovinách. Vždy se bude jednat o zdroj znečištění ovzduší, avšak po překročení projektované kapacity vyšší než 25 m³ za den se stává drtička tzv. vyjmenovaným zdrojem znečištění ovzduší, který podléhá přísnějším pravidlům. Provoz musí probíhat v souladu s provozním řádem a na základě povolení provozu stacionárního zdroje, uděleného příslušným krajským úřadem, které obsahuje závazné podmínky pro provoz.

V pojetí zákona o ovzduší je rozuměna mobilním zařízením samohybná, ale i přenosná technická jednotka vybavená spalovacím motorem, který slouží pro vlastní pohon nebo je součástí technologického vybavení. U drtičky, resp. v případě drticí linky se tak jedná o stacionární zařízení, které podléhá povolovacímu řízení. Před samotným povolením provozu je nutné zdroj umístit a k tomu je nezbytné závazné stanovisko vydané krajským úřadem.

Mezi povinnosti provozu vyjmenovaného zdroje znečištění ovzduší patří vedení

provozní evidence a podávání hlášení přes ISPOP, nicméně i pro tzv. nevyjmenované zdroje ovzduší platí dodržování obecných povinností. Tyto povinnosti stanovuje zpravidla příslušný obecní úřad s rozšířenou působností v závazném stanovisku, resp. vyplývají ze zákona o ochraně ovzduší.

Při ohlašování souhrnné provozní evidence (SPE) do ISPOP, je potřeba v hlášení odlišit, zda se jedná o stacionární, nebo mobilní zdroj. U mobilního je potom povinnost podat hlášení ke každému KÚ, kde má stroj povolení provozu, byť by bylo nulové. Pro výpočet emisí je potřeba vycházet z emisních faktorů, jež jsou uvedeny v metodickém pokynu MŽP z dubna 2018, který ale upřesnilo ČHMI v lednu 2019 pro drtičky a třídičky i s názorným příkladem vyplnění formuláře.

■ Spadá drtička odpadů pod proces EIA?

I tady je potřeba sledovat kapacitu, ale pouze u stacionárního zařízení. Tentokrát je limitní hodnotou 2500 t využívaných ostatních odpadů za rok. V případě dosažení tohoto množství upravených odpadů se bude jednat o záměr, který podléhá posouzení ve zjišťovacím řízení, vedeném příslušným krajským úřadem. Avšak v pojetí zákona o posuzování vlivů na životní prostředí je na rozdíl od zákona o ovzduší drtička, kte-

rá není součástí recyklačního dvora, brána jako mobilní zařízení.

V případě mobilního zařízení, které bude přemísťováno podle potřeby, nebude možné vypracovat objektivní podklady, jež by relevantně posoudily vliv na životní prostředí v daných místech. Takovéto zařízení, při dosažení stanoveného limitu, naplňuje sice dikci bodu 56 přílohy č. 1 zákona č. 101/2012 Sb., ale vzhledem k nemožnosti určení místa, kde bude docházet k úpravě odpadů, nelze posoudit vliv zařízení na životní prostředí dané lokality. Umístění mobilního zařízení k využívání odpadů proto nepodléhá posuzování z hlediska vlivů na životní prostředí.

Pokud potřebujete legislativní pomoc nejen v oblastech nakládání s odpady a ochrany ovzduší, pak využijte služeb poradenství, které vám společnost INISOFT vedle specializovaných softwarových produktů nabízí.

Chcete vědět ještě více? Vzdělávejte se s námi. Připravili jsme pro vás řadu legislativních seminářů zaměřených na výklady jednotlivých složkových zákonů životního prostředí a prováděcích vyhlášek k nim s aplikací do praxe <https://www.inisoft.cz/skoleni>.

Ing. JITKA LOCHOVSKÁ

INISOFT Consulting s.r.o.

Uvolňování škodlivin z úložiště recyklovaného asfaltu

Složení znovuzískaných asfaltových směsí je důležitým tématem vzhledem k jejich dalšímu využití při rekonstrukcích nebo stavbách nových vozovek. Všechny tyto materiály musí splňovat podmínky požadavků na ochranu životního prostředí. Výskyt škodlivin v asfaltových směsích souvisí s vlastním složením původního materiálu (např. přítomnost dehtu v pojivu) a se vznikem škodlivin při provozu na komunikacích (výfukové plyny, otěry pneumatik a brzdového obložení).

Článek pojednává o experimentu, jehož cílem bylo posoudit vyluhování škodlivých látek z úložiště recyklovaného asfaltu (R-materiálu) v reálných podmínkách a porovnání takto získaných dat s výsledky vyluhovacích zkoušek těchto materiálů v laboratorních podmínkách. Experiment spočíval v stanovení obsahu polycyklických aromatických uhlovodíků (PAU) a kovů ve čtyřech typech vzorků a to přímo v R-materiálu, v laboratorně připraveném vodném výluhu z tohoto materiálu, v průsakové vodě získané z úložiště v reálných podmínkách a v dešťových srážkách z místa úložiště. Chemické analýzy vzorků byly doplněny ekotoxikologickými testy, které charakterizují vliv materiálu na živé organismy.

Úložiště R-materiálu bylo vybráno jako nejlepší prostředí pro charakterizaci mož-

ného vyluhování škodlivých látek z asfaltových materiálů v reálných podmínkách. Úložiště bylo 27 m dlouhé, 11 m široké a 2,1 m vysoké. Obsahovalo odfrézovanou vrstvu asfaltu ze tří lokalit – z dálnice, silnice I. třídy a silnice III. třídy. Vzorky materiálu pro analýzy byly odebrány z 18 míst úložiště.

VZORKOVÁNÍ PRŮSAKOVÝCH VOD

Pro odběr průsakové vody byly použity dva speciální vzorkovače průsakových vod, které jsou kombinací vzorkování podzemních a půdních vod. Vzorkovače byly umístěny přibližně ve středové části úložiště v hloubce zhruba 1,6 m pod povrchem. Dešťová voda dopadající na povrch úložiště se vsakuje do asfaltového materiálu a protéká vrstvami úložiště až ke kru-

hové nálevce vzorkovače. Projde nálevkou a postupuje dále přes síta vyplněná křemičitým pískem o různé zrnitosti (zachycující mechanické nečistoty) a vstupní ventil až do skleněné vzorkovací nádoby. V nádobě je voda shromažďována, dokud není dosaženo jejího požadovaného množství, které je indikováno s pomocí hladinového čidla. Poté je do vzorkovnice přes tlakovou hadici ústící na povrch úložiště vpuštěn plyn (obvykle dusík), přičemž tlak plynu uzavře ventil pro vstup vody do nádoby a současně otevře výstupní ventil a vytlačí vzorek vody přes výtlačkovou hadici na povrch úložiště. Zde je voda zachycena do předem připravené vzorkovnice. Takto získaný vzorek průsakové vody je dále podroben analýzám.

Odběr vzorků průsakových vod probíhal ve dvou kampaních. První se uskutečnila v létě od července do srpna a druhá kampaň pak byla realizována na podzim od září do října. Z důvodu velmi suchého podzimu však byla druhá kampaň prodloužena o měsíce listopad, prosinec a polovinu ledna.

Chemické složení všech typů vzorků (R-materiál, vodný výluh R-materiálu, průsaková voda, dešťové srážky) bylo v případě kovů stanoveno metodou hmotnostní spektrometrie s indukčně vázaným plazmatem (ICP-MS), v případě PAU pak s využitím plynové chromatografie s hmotnostní detekcí (GC-MS).